

„Náchodský zámeček vršku kulatého“

(pokračování ze str.8)
ně děti si zde přišly na své!

Čas rychle plynul, blížilo se poledne, my pocítovali již únavu, a tak jsme nepohrdli posezením pod deštníkem u šálku voňavé kávy, abychom si odpočinuli a tak „připravili“ nohy na procházku po Adršpašských skalách.

Cesta autobusem ubíhala jako voda, občas jsme se „posilnili“ preventivním kalíškem o co se staral po celý zájezd náš pan školník a už jsme před sebou viděli skalní velikány. Z úst pana řidiče Slováčka, ze vsetínského ČSAD se ozvalo: „A jsme tady“! Vzali jsme si menší zavazadla a vyšli do skal. Ujal se nás starší pán průvodce, který svými veselými historkami o skalních útvarch všechny upoutal.

Dověděli jsme se, že Adršpašské skály spolu s Teplickými skalami jsou skalním městem z pískovcových kvádrů křídového útvaru. Mají rozlohu 20 km². Od roku 1933 je celá oblast prohlášena za přírodní rezervaci. Ve skalním městě je mnoho charakteristických útvarů, z nichž Milenci, Starosta se Starostovou a Homole cukru patří k nejmalebnějším. Pro nás všechny bylo zážitkem projížďka lodičkami po malém umělém jezírku, kde výmluvný lodivod nás bezpečně dovezl až k „Havajským ostrovům“, které dle něho byly jako skutečné. I toto dobrodružství skončilo a my jsme museli pohádkovou projížďku ukončit. Před sebou jsme měli cestu zpět, k autobusu. Část naší výpravy, ti zdatnější, si ještě přidali něco navíc.

Příjemně unaveni jsme přišli k autobusu, kde nás už čekal, stále usměvavý, klidný a ochotný pan řidič Slováček. Rychle jsme nasedli a jeli zpět do Jaroměře, abychom povečeřeli a načerpali nové síly do posledního dne našeho zájezdu.

Třetí den ráno byl náročnější, balilo se zpět ze skříní do kufrů a tašek, pak snídaně, naložení věcí do autobusu a znovu za poznáváním krás naší země.

Z Jaroměře do Poděbrad to byl nějaký kilometr, ale když už jsme byli tak blízko světoznámých lázní, nemohli jsme je objet.

První minerální pramen byl v Poděbradech navrtán 30.6.1905 v hloubce 97,5 m. V dalších letech se pak postupně město rozvinulo ve známé středisko, v němž se léčí hlavně srdeční onemocnění!

Procházka lázeňskou kolonádou nám všem prospěla, ochutnali jsme lázeňské léčebné prameny, zastavili se u hodin, které byly vytvořeny květinami a ukazovaly přesný čas. Také zmrzlina na kolonádě byla znamenité chuti!

Ale čas rychle běžel a my jsme ještě chtěli toho tolik vidět, a tak jsme se zase uvelebili do pohodlných sedadel našeho autobusu a pan řidič nás už podřimující bezpečně vezl k další pamětihodnosti naší krásné vlasti Kutné Hoře.

Bylo právě poledne, kdy jsme vystoupili z autobusu a zamířili k nejnámější památce, gotickému chrámu Sv. Barbory. Měli jsme štěstí na ochotného průvodce, protože již bylo po 12 hodině a i zde byla polední přestávka. Přesto nás chrámem provedl i s vyčerpávajícím výkladem.

V Kutné Hoře se nachází několik pamětihodností, které by stály za shlédnutí, vždyť toto město bylo ve středověku co do významu a bohatství na druhém místě hned po Praze. Dolovalo se zde stříbro, razily mince.

Museli jsme se spokojit s pohledem z hradeb, a že bylo opět slunečné počasí, viděli jsme před sebou nejen město, ale i široké okolí!

Byl čas i pro nás na oběd. Zásoby z domova byly zcela vyčerpány a tak jsme se posadili různě do restaurací, abychom unikli pálivým slunečním paprskům a doplnili kalorie.

Od domova nás dělilo mnoho desítek kilometrů a my jsme ještě chtěli uskutečnit prohlídku zámku v Litomyšli. Nasedli jsme a pokračovali blíže k domovu. Do města jsme přijeli v půl páté, a tak jsme zámek již nestačili, protože poslední prohlídka začíná v 15. hodin. Byla to velká škoda, snad někdy příště. Měli jsme štěstí v tom, že právě v týdně našeho zájezdu se konaly hudební slavnosti „Smetanova Litomyšl“.

Na náměstí jsme chvíli poslouchali hudební vystoupení holandských umělců. Po procházce městem, které je rodištěm Bedřicha Smetany, a zase nezbytném občerstvení jsme nasedli do našeho autobusu, abychom se už doopravdy nasměrovali do rodného Valašska.

Tak skončil náš třídní výlet. A co nyní? Už pomalu přemýšlet, kam zase příští rok.

Miroslava Sušňová,
vedoucí zájezdu

SEVERHAUS a.s. BRNO
továrna LIPTÁL u VSETÍNA
756 31 LIPTÁL
okr. VSETÍN

**PŘÍJME PRACOVNÍKY
DĚLNICKÝCH PROFESÍ
DO SMĚNÉHO PROVOZU:**

- ◆ truhláře ◆ stoláře
- ◆ seřizovače dřevoobráběcích strojů ◆ zámečníky ◆ údržbáře
- ◆ zaučené pracovníky v nábytkářství, nebo dřevoprůmyslu
- ◆ pracovníky a pracovnice na zapracování

Nabízíme výhodné pracovní podmínky, praxe v oboru vítána, ale není podmínkou, osobní kontakt a konzultace ve firmě nutná!!

Informace získáte:

personální oddělení - tel.: 0657/7445 - 8
vedoucí provozu - tel.: 0657/7665

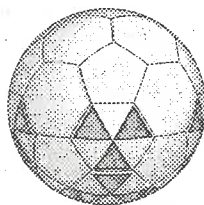
**Společnost Život
a zdraví ve spolupráci
s Církví adventistů**

vám nabízí čtyřdenní seminář
„Rodičovství s láskou a limity“.
První setkání se uskuteční
ve **čtvrtek 9.11.1995**

v 17.30 hodin

v zasedací místnosti na obecním úřadě. Srdečně jsou zváni současní i budoucí rodiče.

**KOPANÁ
OKRESNÍ
PŘEBOR**

POSLEDNÍ VÝSLEDKY

Liptál - Police	5:2
Prostř. Bečva - Liptál	6:1
Liptál - Velká Lhota	1:0
Semetín - Liptál	4:2
Liptál - Francová Lhota	2:0

Tabulka po 9. kole

9. V. Polanka	2	5	2	15:14	11
10. P. Bečva	3	1	5	16:17	10
11. Liptál	3	0	6	13:25	9
12. Hošťálková	2	2	5	11:20	8
13. N. Hrozenkov	2	1	6	10:17	7
14. Police	1	1	7	9:21	4

Liptálský zpravodaj vydal Obecní úřad Liptál 10. října 1995.
Sazba: Nadat plus Vsetín tel.: 0657/4246, Tisk: TISK TG Lanškroun,
tel.: 0467/586 115, 2720. Uzávěrka příštího čísla 10.12.1995.

LIPTÁLSKÝ

zpravodaj

ČERVEN - ČERVENEC - SRPEN '95

V dnešním čísle najdete:

- Informace z obecního zastupitelstva
- Zprávy ze školní družiny
- Informace obecního úřadu
- Veřejně prospěšné stavby
- Majetkoprávní vztahy
- Pitná voda opět k pití

**Slavný, známý, oblíbený a skutečně
jedinečný spisovatel a lidový vypravěč**

Zdeněk Galuška
v naší obci!

Zasloužilý umělec Zdeněk Galuška, autor knížek Slovácko sa súdí a Slovácko sa nesúdí, bude vystupovat dne

**2.12.1995 ve 14.30 hodin
při besedě s důchodci a
10.12.1995 v 15.00 hodin
pro ostatní veřejnost**

ve společenském sále vedle obecního úřadu.

**Obě dvě představení bude doprovázet
pětičlenná minidechovka cestovní
kanceláře Valaška.**

(Předprodej vstupenek na 10.12.1995 bude probíhat od 25.11.1995 na obecním úřadě.)

**Dyž sem s nů začál chodit, tož bych ju
byl lásků zedl - dneskej toho lutuju, že
sem to neudělál...**

Informace z jednání obecního zastupitelstva

dne 4.8.1995

● Po odstoupení člena zastupitelstva pana Karla Čaly se stal novým členem obecního zastupitelstva dle volebního zákona pan Lubomír Vaculík (LSNS), který se však na dnešní jednání nedostavil, a tím nemohl složit ani předepsaný slib. Proto je nutné požádat pana Lubomíra Vaculíka o písemné vyjádření, zdali bude tuto funkci zastávat, nebo se této funkce vzdá ve prospěch dalšího kandidáta z téže strany.

● OZ schválilo návrh územního plánu obce Liptál s výjimkou bodu týkajícího se domu č.99 - p. Cedidlová (připomínka o vynětí z občanské vybavenosti). V případě, že nebude brán ohled k této připomínce, schválení celého plánu ať je neplatné. (Dnes již víme, že neplatné bylo, proto se musí znovu projednat na další schůzi OZ - pozn. redakce.)

● OZ vyslovilo souhlas s převodem akcií Severomoravských plynáren a Severomoravské energetiky na obec Liptál. (SME - 799 akcií, SMP - 425 akcií).

● OZ schválilo první změnu rozpočtu na rok 1995. Rozpočet je navržen jako vyrovnaný, tzn. příjmy i výdaje ve výši 8.090 000,- Kč. Starosta dále informoval o akcích, které bude nutno zajistit, ale doposud na ně nejsou zajištěny finanční pro-

středky.

- dokončení opravy obecního vodovodu 200 000 Kč

- výměna kotle a oprava topení v MŠ 80 000 Kč

- navýšení uhlí pro základní školu 80 000 Kč

- opravy kanalizace a komunikací ve střední obce 200 000 Kč

- zpracování generelu plynofikace obce 40 000 Kč

- kabelová televize - vyřízení územního rozhodnutí 40 000 Kč

- zpracování projektu 60 000 Kč

- vysílač ČT 2 250 000 Kč

- polohopisné a výškopisné zaměření obce 200 000 Kč

● OZ schválilo uzavření smlouvy o zajištění hospodaření v obecních lesích se Vsetínskou lesní a.s. do roku 2003.

● OZ projednalo tři žádosti o přidělení bytu do domu s pečovatelskou službou a rozhodlo zatím o přijetí jednoho žadatele.

● OZ neschválilo třem žadatelům z naší obce přidělení finančních příspěvků jako sociální výpomoc z důvodů, že nesplňují podmínky pro poskytnutí těchto dávek (všichni žadatelé měli své příjmy vyšší, než je životní minimum podle zákona)

● OZ schválilo poskytnutí částky 9 000,- Kč charitativnímu sdružení „Zdislava“, které pečuje v naší obci o několik občánů.

● Starosta obce informoval o dosud nevyužitých finančních částkách 200 DM, kterou daroval v roce 1990 Občanskému fóru v Liptále pan Brandenstein, vnuk bývalého majitele zámku. OZ rozhodlo použít tuto částku na očištění sochy TGM.

● Přítomní občané i členové OZ byli seznámeni s grafickými návrhy nového znaku obce Liptál, výběr z předložených návrhů se však neuskutečnil, projednání se přesouvá na další veřejnou schůzi dne 20.10.1995.

● starosta informoval o připravovaném zájezdu důchodců do Kroměříže

● Starosta podal informaci o současné situaci při odvozu domovního odpadu. Cena za jeden odvoz se ukazuje velmi nízká, v obecní radě bylo rozhodnuto zatím stávající stav ponechat a v závěru roku přehodnotit

● Dále byly podány informace, že na zkušební dobu 3 měsíců byl přijat na OÚ pan Cyril Válek, který bude mimo jiné řešit zejména majetkové vztahy, kde je účastníkem obec (prodeje, koupě, pronájem, převod obecního majetku u katastrálního úřadu apod.). Po této době bude tato činnost přehodnocena a bude přijato konečné stanovisko.

Miroslav Vaculík, starosta

Řešení majetkoprávních vztahů v obci Liptál

Jedním z úkolů, které si stanovilo obecní zastupitelstvo v Liptále je postupně vyřešit složitou problematiku majetkoprávních vztahů. Pod tímto pojmem rozumíme zejména řešení žádostí našich občanů o odkoupení majetku ve vlastnictví obce a dále řešit požadavky občanů o urovnání dosud neřešených vlastnických vztahů, kdy majetek občanů je užíván ostatními občany nebo obcí.

K žádostem, které v poslední době přicházejí na obecní úřad v Liptále přistupujeme podle individuálních hledisek s přihlédnutím na zájmy ostatních občanů a celé obce, připravovaný územní plán obce Liptál a ostatní skutečnosti, které by měly zásadní vliv na budoucí užívání pozemků.

Snahou je co nejvíce vyhovět našim občanům a požadované úpravy uskutečnit. Pochopitelně i zde je nutno postupovat v duchu platných zákonů a vyhnout se případným křivdám jiných občanů. Musí být proto brán zřetel na restituční nároky o-

právněných vlastníků, jak to požaduje Pozemkový úřad ve Vsetíně.

V naší obci současně řešíme celkem 10 žádostí občanů o odkoupení obecních pozemků a evidujeme 7 žádostí o vyrovnaní vztahů, kdy pozemky ve vlastnictví jednotlivých občanů užívá obec. Avšak podle odhadů, který byl uskutečněn v roce 1993 se majetkoprávní vypořádání v naší obci bude dotýkat asi 150 - 200 vlastníků.

Přes snahu o urychlení celého řízení nedaří se nám v mnoha případech postupovat podle přání občanů. Jde především o splnění požadovaných podmínek a doložení nezbytných podkladů pro uskutečnění prodeje.

Nejdůležitějším je doklad o vlastnictví příslušného pozemku, který vydává Katastrální úřad ve Vsetíně. Zde nastaly určité potíže v tom, že majetek se znovu vrací původním majitelům a toto je nutno dokládat dalšími náležitostmi, kupní a darovací smlouvy a pod.

Pokud nebude nutné zaměření přichá-

zející v úvahu při prodeji částí parcel, pak by vlastní realizace prodeje mohla probíhat celkem bez potíží. Předpokládáme, že dojde k dohodě o ceně, která by měla odpovídat kvalitě pozemku jeho poloze a možnému využití, s přihlédnutím na sazebník určující cenu pozemku v závislosti na velikosti obce.

Mezi nejzávažnější problém však v současné době patří převod veškerého majetku obce z dřívějšího LV 1/Čs stát-MNV Liptál, na LV pro obec Liptál. Podle nových směrnic, vydaných českým úřadem zeměměřičským a katastrálním dne 8.dubna 1993 (Sbírka zákonů č.126/93) se nyní musí převod každé parcely doložit nabývacím titulem (kdy a jak obec v minulosti tento majetek získala), poté odsouhlasit s Okr. úřadem a Pozemkovým fondem a následně zažádat o vklad do katastru. Pokud je vše v pořádku, zaregistruje katastrální úřad pozemky na příslušný list vlastnický pro naši obec a teprve v tomto okamžiku může obec s tímto majetkem disponovat (prodávat, pronajímat, apod.). Protože předpokládáme, že zájem občanů o odprodej pozemků i o urovnání majetkových vztahů bude pokračovat, vypracovali jsme jednoduchý formulář pro zjištění základních údajů k navrhovaným

(pokračování na str. 5)

Informace obecního úřadu

■ Obecní úřad již poněkolkáté vyzývá a upozorňuje majitele slepic v okolí obecního úřadu, aby si zajistili své slepice a nepouštěli je na veřejná prostranství ve středě obce. Zvláště nyní, kdy byla provedena výsadba keřů a zeleně ve středě obce, není možné neustále trpět znečišťováním a poškozováním této zeleně. Věříme, že všichni, kterých se to týká, učiní okamžitě taková opatření, aby již nedocházelo k útěku jejich slepic na veřejná prostranství.

■ Upozorňujeme občany, že u recyklačních kontejnerů na tříděný odpad bylo zrušeno jedno oddělení pro sklo (barevné i čiré) je možno ukládat společně) a toto nové prázdné oddělení je možno používat pro odpady z umělé hmoty.

■ Oznamujeme občanům, aby se zajímali o informace i různá úřední ozná-

mení, která jsou zveřejňována ve veřejných skřínkách vedle obecního úřadu.

■ V poslední době došlo v naší obci ke dvěma vloupáním do rodinných domků za bílého dne. Upozorňujeme proto občany, aby byli velmi opatrní při styku s neznámými lidmi, zvláště pokud tito lidé vyžadují určité informace (obvykle někoho hledají, dotazují se, kde kdo bydlí, zda je někdo doma apod.)

■ Pokud někdo ztratil silnější dioptrické brýle na poli nad Sadovou ulicí, může se přihlásit na obecním úřadě.

■ Na dotazy, proč nebyly letos na pouti v Liptále kolotoče sdělujeme: Hlavní důvod je ten, že letos v tuto dobu nebyly kolotoče ani ve Vsetíně, ani ve Valašském Meziříčí, odkud by alespoň s nějakou atrakcí mohli přijet. Avšak i kdyby v těchto

městech v uvedenou dobu byli, nevíme, zda by se je podařilo zajistit, neboť i tito majitelé zábavních parků se začínají chovat tržně, a jedou především tam, kde se očekává velká účast a tím i větší zisk. Měli jsme poslední dobou velké problémy je do Liptálu získávat (Dětský den, slavnosti apod.), neboť nejenomže jsme po nich nevyžadovali žádné poplatky, ale skoro vždy jsme jim museli slíbit určitou náhradu, aby vůbec přijeli (na rozdíl od minulosti, kdy sami pravidelně přijížděli). Pokud by byl v příštím roce zájem, je možno se dopředu dohodnout a společným podílem finančních prostředků (obec, podnikatelé, farní úřad římskokatolický apod.) tyto i jiné atrakce do naší obce zajistit.

■ Obecní úřad v Liptále připravuje na 28. říjen 1995 mezi 16.00 a 17.00 hod. do místního rozhlasu hudební relaci u příležitosti Státního svátku - dne vzniku samostatného Československa (1918). Miroslav Vaculík, starosta

Veřejně prospěšné stavby

Jedná se o seznam navržených veřejně prospěšných staveb v novém územním plánu obce Liptál, který bude schvalovat obecní zastupitelstvo dne 20.10.1995. V případě realizace některé z těchto staveb, pokud není možné nalézt jiné řešení, je možno za předem stanovených zákonných podmínek provést vyvlastnění pozemku pro účely výstavby.

OBČANSKÉ VYBAVENÍ

- 1) S1 - dobudování dětského hřiště (T3) pro mateřskou školu a adaptace MŠ
- 2) S5 - domov mládeže - rekonstrukce a dobudování sportovních hřišť na vlastním pozemku (T6 tenis)
- 3) K9 - stavba nového hřiště
- 4) d) parkoviště u současného hřiště
- 5) K4 v místě objektu uvažovaného k demolici

DOPRAVA

- 1) Respektovat navržený komunikační systém tvořený silnicemi II/488, III/4915, III/4887 dle výkresů č. 2, 3, 4 a průvodní zprávy.
- 2) Respektovat snížení počtu dopravních napojení místních komunikací na silnici II/488.
- 3) Respektovat vzdálenost 6 m pro stavební objekty od okraje vozovky silnice III/4915, III/4887.
- 4) Dobudování alespoň jednostranných chodníků podél místních komunikací III. třídy v šířce 2 m.
- 5) Ochranná pásma silnic jsou postavena pro území mimo zastavěnou část dle silničního zákona a jeho prováděcích předpisů (silnice III. třídy - 20 m, II. třídy - 25 m), respektovat rozhledové trojúhelníky.
- 6) Zabezpečení rozhledu v křižovatce Na špicích pro navrhovanou rychlost - odsun trasy silnice III/4915, řešit podrobnější dokumentací.

g) Kategorizace silniční sítě:

- 1) silnice III/4915, III/4887-MS 9/50
 - 2) MK - MOK 7,5/40, MO 5/30 - v zastavěném území obce.
- h) Na zastávkách autobusové dopravy dobudovat přístřešky pro cestující a zastávkové pruhy. Počet autobusových zastávek je stabilizován.
- i) Stávající síť účelových komunikací mimo současně zastavěné území obce stabilizovat, obsluhu pozemkových bloků vzniklých po restitucích řešit rozvětvením stávající sítě komunikací.
- hlavní polní cesty soustřeďující dopravu ze základních polních cest, navrhuje se zásadně zpevněné
- základní polní cesty - podchycují dopravní přilehlé pozemky
- j) Pěší doprava se realizuje většinou v souběhu s vozovkou po chodnících. Tam, kde to prostorové poměry umožní, oddělit pěší komunikace od vozidlových pruhů zeleně.
- k) Cykloturisticky užívat stávajících polních lesních, účelových a místních komunikací.
- l) Minimalizovat křížení (a překopy) silnic a technické infrastruktury a vedení technické infrastruktury v tělese silnic.
- m) Realizovat protihluková opatření u objektů podél silnice II/488 zejména na stavebními úpravami na objektech.
- ### TECHNICKÉ VYBAVENÍ
- a) Zásobování vodou:

- systém zásobování pitnou vodou bude v požadovaném rozsahu qm = 4,86 l/s do r. 2010 zajištěn ze skupinového vodovodu Vsetín-Karolinka
 - vodovodní síť dobudována k nové navrhovaným plochám
 - stávající zdroje pitné vody budou ponechány v rezervě vč. PHO
 - lokalita Pod hranicí - zásobení stávající - vlastní studny
- b) Odkanalizování:
- likvidace odpadních vod bude vycházet ze systému jednotné kanalizace se třemi odlehčovacími komorami
 - kanalizační sběrač je napojen na prodloužený sběrač, který odvádí odpadní vody ze Lhoty u Vsetína na mechanicko-biologickou ČOV Vsetín.
 - objekty z území neodkanalizovaného na ČOV budou vybaveny čistěním na úrovni současného technického pokroku.
 - na obecní kanalizaci nelze napojit odpadní vody z průmyslových areálů
- c) Zásobování el. energií:
- rekonstrukce TS 5, 109 na výkon 400 kVA, vybudování nové TS 12, 13 vždy po 400 kVA viz průvodní zpráva včetně přípojek VN
 - postupná rekonstrukce stávající sekundární sítě (NN) - v zastavěném území obce zemními úložnými kabely
 - přeložka vedení VN 22 kV č.23 mimo stávající a navrhované plochy obytné zástavby (Na panských lukách, Nad hřištěm, Na špicích)
 - Rozvody NN - ve výhledu počítat s celkovou rekonstrukcí rozvodů NN, nové rozvody v centru obce a při vývodech z transformačních stanic k objektům s přímotopným vytápěním řešit kabelovým vedením (přípojky k samostatně stojícím objektům řešit (dokončení na str.4)

Veřejně prospěšné stavby

(dokončení ze str.3)

závěsnými kabely)

- veřejné osvětlení postupně dobudovat do nově navrhovaných lokalit, vyhledové používat sodíkové výbojky respektovat ochranná pásma energetických zařízení

d) Spoje a spojová zařízení:

- respektovat trasy a ochranná pásma dálkových kabelů stávajících i navrhovaných

- vybudovat telefonní automaty v obci v dochazkové vzdálenosti 500 m - Na Špicí a u prodejny smíšeného zboží Jednota

- úplná 100% telefonizace bude řešena výstavbou překryvné digitální sítě, v rámci této akce budou rekonstruovány rozvody v centrální části obce zemními kabely a v okrajových částech obce závěsnými kabely

- výstavba nové digitální ústředny a rekonstrukci místní telef. sítě

- z kvalitnějšího příjmu televizního vysílání vybudování TV kabelových rozvodů nebo TV převaděče

e) Zásobování plynem :

- uvažovat s napojením obce STL plynovod ze stávajícího plynovodního zařízení města Vsetín, STL rozvody zakresleny ve výkrese č.7 - zásobování plynem

f) Teplotikace

- rozhodující část území obce je orientována na odběr plynu

- obec rozčleněna do zón zásobování jednotliv. druhy energií

- urbanizovaná území mimo současně zastavěné území obce - ušlechtilá pevná paliva

Miroslav Vaculík, starosta

ROK NA ZAHRÁDCE

„ Teplý říjen, studený listopad.“

„Divoké husy na odletu,
konec babímu létu.“

Podzim je smutná doba a jindy tak oblíbená práce na zahradě už tolik neláká, ale na podzim je práce jako na jaře. Mnoho času a starostí pak zabírá práce velmi nutná pro příští sklízni, a to hnojení.

Základem je organické hnojivo, které vytváří humus jako je chlévský hnůj, kompost, rašelina, zahradnický substrát, zeledné hnojení apod.

Bez organických hnojiv by průmyslová hnojiva měla jen malý efekt, protože organická hnojiva vytvářejí v půdě organickou hmotu, bez níž je půda hladová, neudrží vláhu ani živiny a vůbec má mnoho nepříznivých vlastností. Průmyslová hnojiva jsou jen doplňkem. Proto je velmi důležité vědět, jak správně hnojit.

Nejdůležitějším organickým hnojivem, je chlévský hnůj. Hnůj zapravený na podzim do půdy uvolní první rok asi 50% živin, druhý rok asi 30% a třetí rok asi 20%. V těžkých půdách se hnůj zaryvá mělkěji, v lehčích hlouběji.

Hnůj získaný od jednotlivých druhů domácích zvířat se mezi sebou velmi liší.

Koňský hnůj obsahuje nejvíc dusíku, který se snadno rozkládá. K přímému hnojení na záhony se nehodí, proto se dává do pašeníště a do kompostu.

Ovčí hnůj má nejvyšší stupeň záhřevnosti, proto se používá do pašeníšť a do kompostu, k přímému hnojení na záhony se nehodí.

Hovězí hnůj se hodí ke hnojení ve všech normálních půdách, a je z hnojů prakticky nejhodnotnější. Je-li vyzrálý, může se na podzim rozházet a zalít na záhony. Nevyzrálý hnůj je lépe dát do kompostu.

Vepřový hnůj je nejméně hodnotný, protože obsahuje hodně vody a je studený. Dobře se uplatní v kompostu.

Králičí hnůj je velmi cenným hnojivem, lze jej použít k přímému hnojení záhonů.

Drůbeží trus je velmi hodnotné hnojivo s vysokým obsahem živin.

Nehnojí se jim přímo, protože pálí. Dáváme jej do kompostu nebo jej používáme v tekutém stavu, vykvašený.

Důležitým hnojivým prvkem je i vápník. Vápenatými hnojivy se hnojí vždy na podzim a to jednou za 3 až 4 roky, vždy v roce, kdy nehnojíme organickým hnojivem. Pro lehké půdy použijeme mletý vápenec, pro těžké půdy mletý vápník.

V říjnu naposledy posekáme trávník. Po posekání vyhrabeme zbytky trávy drátěným koštětem a společně se spadlým listím zkompostujeme. Nejen, že je veliká škoda listí pálit, ale také pálením nepříznivě zamořujeme dýmem své okolí.

Pokud jsme již v září nevysadili česnek, můžeme tak učinit ještě nejpozději do poloviny října. Stroužky česneku před sázením moříme v 5% roztoku Sulky 6-12 hodin proti hádátce zhoubnému. Proti houbovým

(pokračování na str.5)

ROK NA ZAHRÁDCE

(pokračování ze str.4)

chorobám můžeme stroužky ještě mořit Fundazolem 0,2% po dobu 20 minut, ale až po moření v Sulce - ne naopak!

Dalším důležitým úkolem podzimu, to je ve II. pol. října, je výsadba ovocných stromků, růží apod. Před sázením věnujeme především pozornost především kořenům. Nůžkami odstraňujeme zaschlé nebo poškozené části kořenů, silnější kořeny úměrně zkrátíme a co nejvíce šetříme vlásové kořinky. Pokud jsou kořeny oschlé, namáčíme je na několik hodin do vody a po vysazení řádně zalejeme, v případě sucha závluku opakujeme.

Zuberské noviny

Řešení majetkoprávních vztahů v obci Liptál

(pokračování ze str.3)

požadavkům na koupi či odprodeje pozemků. Tato žádost je k dispozici na OÚ a zájemci ji mohou vyplnit přímo zde, nebo nám ji odevzdají po vyplnění doma. Doporučujeme všem občanům, kteří nemají ve vztahu k obci tyto majetkové věci v pořádku, aby se obrátili na Obecní úřad, kde jim budou poskytnuty bližší informace.

Všechny tyto žádosti musí být před vlastním projednáním v obecním zastupitelstvu (obecní radě) alespoň 1 měsíc dopředu zveřejněny - vyvěšeny, aby se k nim mohli vyjádřit i ostatní občané a případně vznést svoje námítky.

Toto zveřejnění se v naší obci uskutečňuje ve vývěsní skříňce před vchodem na obecní úřad.

K definitivnímu rozhodnutí o žádosti, dochází na jednání zastupitelstva obce Liptál, které musí rozhodnout 3/5 většinou. O výsledku budou žadatelé písemně informováni a bude jim zároveň sdělen další postup při vyřizování žádostí. Cyril Válek

OZNÁMENÍ

Oznamujeme občanům, že 6. veřejné zasedání obecního zastupitelstva v Liptále se bude konat v pátek 20.10.1995 v 19.00 hodin v zasedací místnosti na Obecním úřadě v Liptále. Program:

- 1.) Projednání návrhu znaku obce Liptál
- 2.) Pronájem a další využití zámku
- 3.) Prodej pozemků
- 4.) Stanovení ceny vody u obecního vodovodu
- 5.) Územní plán obce Liptál
- 6.) Dotace na bytovou výstavbu pro obec
- 7.) Další aktuální informace

Všichni občané jsou srdečně zváni.

Milí náčelníci našich rodin, zeptám se vás přímo a bez okolků, kolik z Vašich dětských snů a přání se Vám splnilo?

Já vím, tenkrát to nebylo v módě a tradice našeho kraje byly a jsou trochu odlišné a vzdálené pláním severní Ameriky, ale snad alespoň pár z Vás zatoužilo po romantice a kromě modřin, škrábců a

zrakem mužů indiánského kmene a znaky bobů a předků rodového totemu. Cítíte tu vůni dalek a kouzlo dobrodružství?

A i když s přílivem přistěhovalců a osadníků z Evropy se staré kultury původních obyvatel Ameriky rozpadaly a většinou zcela zanikly, naše představy ovlivněné knihami a filmy zůstaly. Z neveselé histo-

O jednom (zatím) nesplněném přání aneb otevřený dopis našim tatínkům a dědečkům...

odřenin pokoušelo svá těla ozdobit bojovými ornamenty a rodovými znaky, nádhernými členkami z perí, amulety a korálovými šňůrami, koženým pouzdrém na tomahawk a nůž a hlavně s hrdým a neústupným postojem hájit svá území, posvátná místa, kde odpočívají předkové rodu, svůj kmen. Za rozbřesku pozorovat obrovská stáda bizonů táhnoucích prérí, zažehnout jiskřičku přátelství s bledými tvářemi a potom při úsvitu měsíce a táhlém volání kojetů vyprávět zážitky z lovu mezi stany tee-pee na nejčestnějším místě táborového ohně, pod přísným

rie nám zbyla vzpomínka na statečného Vinetoua, na tradice a rituály, které jsou i dnes nesplněným přáním našich synů.

Probuďte v sobě chuť do hry a s fortelem zralých mužů udělejte radost těm, kteří dnes stejně jako Vy před lety pod lavicí hltají další a další příběhy statečných mužů a touží být jako oni.

Rudé tváře. Co kdybychom se pro začátek pokusili vyřezávat pravý indiánský totem? Víte jak na to?

Za všechny děti, kterým splníte jeden ze snů Vás zdraví a čeká Petra Pilná, vychovatelka ŠD.

Prodej pozemků

Obecní úřad v Liptále eviduje v současné době několik žádostí o odkoupení pozemků ve vlastnictví obce nebo o majetkové vypořádání a vytýčení hranic. Bližší informace jsou pravidelně zveřejňovány ve vývěsní skříňce vedle obecního úřadu.

1.	p.č. 2608/37,	ost. pl.	cca 600m ² ,	manželé Motlochovi č. 318
2.	p.č. 2608/23,	ost. pl.	cca 30m ² ,	Eduard Freund č. 207
3.	p.č. 2608/37,	ost. pl.	cca 600 m ² ,	Vlastimil Vaculík č.357
4.	p.č. 2608/37,	ost. pl.	část parcely,	Josef Obadal č. 353
5.	p.č. 104/1,	st. pl.	cca 25 m ² ,	Jiří Mrlina č.93
6.	p.č. 3980/4	ost. pl.	část,	manželé Kneblovi č. 144
7.	p.č. 245/9,	ost. pl.	část po zaměření,	manželé Mikulencákovi, Vsetín
	p.č. 172/2	ost. pl.	"	"
8.	p.č. 245/9,	ost. pl.	část po zaměření,	manželé Kratinovi, Vsetín
	p.č. 172/2,	ost. pl.	"	"
	p.č. 243/7,	ost. pl.	"	"
9.	p.č. 3366/1,	ost. pl.	část po zaměření,	vyrovnání hranic
	p.č. 3899,	ost. pl.	"	"
	p.č. 3366/2,	ost. pl.	"	firma MAVE s.r.o. Liptál
	p.č. 3366/4,	ost. pl.	"	"
	p.č. 3968/4,	st. pl.	626, prodej obci	"
10.	p.č. 286/1,	louka,	cca 60m ² ,	manželé Machovi, č. 169

„Záměry obce převést nemovitý majetek a pronajmout nemovitý majetek, s výjimkou pronájmu bytů, musí být v obci vhodným způsobem zveřejněny nejméně po dobu 30 dnů před projednáním v orgánech obce, aby se k nim mohli občané vyjádřit a předložit své nabídky“. (zákon č. 367/1990 Sb.)

Cyril Válek

Pitná voda opět k pití

● 500.000 korun na rekonstrukci vodovodu ●

● Za tři měsíce hotovo ● Schází finance ●

Delší dobu přetrvává v obci Liptál zhořšená kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu, který je pod správou obce. Dokumentovaly to výsledky rozborů posledních dvou let, kdy v pitné vodě byly překročeny hlavně chemické ukazatele, což se pochopitelně projevilo i v množících se stížnostech konzumentů.

Na základě těchto zjištění vydal okresní hygienik obci závazný pokyn k provedení opatření. Za účelem jeho naplnění, a tím z kvalitnější pitné vody, vedla obec jednání s VaK Vsetín a VODING Hranice o opatřeních, která by stávající situaci vyřešila, s připojením bezodkladných a perspektivních kroků, které mají vyřešit nevyhovující kvalitu vody. Navržené řešení by mělo celou situaci stabilizovat do doby, než bude provedeno napojení na vodovodní rozvody ze Stanovnice.

V této souvislosti proto byla vybudována nová úpravna vody a provedena byla rovněž rekonstrukce vodovodní sítě včetně vyčištění vrtu a dvou vodojemů. Instalována byla i odželezňovací jednotka, která vodu z kvalitní. Vybudován byl i chlorátor na likvidaci škodlivých látek. Celá rekonstrukce, která probíhala v období 3 měsíců, byla původně plánována s finanční rozvahou 200.000 korun. Skutečnost je však taková, že předpokládané náklady vzrostly na více než půl milionu korun. I proto řeší obecní úřad problém zabezpečení dostatku financí.

Nyní probíhá zkušební provoz. Rekonstruovaný vodovod využívají všechny organizace v obci, jakož i obyvatelé 40 rodinných domků. Novinkou je to, že dosud platili spotřebitelé pitné vody paušální poplatky, ale od 1. října budou platby prováděny na základě skutečného odběru naměřeného vodoměrem.

(dp), Naše Valašsko

Pozvání

Na slavnostní galaprogram souboru valašských písní a tanců Liptál, který se uskuteční v sobotu 18.11.1995 v 19.00 hod. v Domě kultury ve Vsetíně. Program je určen k 65. výročí založení souboru a nese název Liptál městečko ...

Autobus z Liptálu na Vsetín a zpět je zajištěn (odjezdy 17.45 a 18.30 ze Špicí, zastavovat se bude na zastávkách ČSAD). Vstupné 30,- Kč.

Obci Liptál byly odcizeny v průběhu léta ze skladu materiálu za horním kravínem velké betonové roury (vianiny) o průměru 80 cm a délce 2,5 m. Tyto roury bylo možno zcizit pouze za pomoci jeřábu nebo traktoru s navijákem. Pokud by někdo z občanů mohl k této věci poskytnout nějaké bližší informace, nechť to oznámí proti odměně na obecním úřadě.

LIPTÁL MĚSTEČKO - TAM JE MOJE VŠECKO

Básnické vyznání liptálského rodáka, akademického malíře Jana Kobzáně, jako by posvěcovalo národopisnou tradici, u jejíhož zrodu tento genius loni byl. Letošní, už šestadvacáté, Liptálské slavnosti se konaly v duchu dvou významných výročí, Valašský sbor Lipta si připomněl 65. výročí svého založení, národopisci a kulturní veřejnost oslavila v Praze na Žofíně 100 let od uspořádání Národopisné výstavy československé, která dala impuls ke vzniku mnoha muzeí a rozvoji lidové kultury a tradic. Také tradice Liptálských slavností je jednou z mnoha. Každoročně se sejde do Liptálu spousta souborů a skupin, známých a významných osobností, zpěváků, tanečníků a muzikantů, aby potěšili sebe a své příznivce, a přiznali se, že lidové umění má stále své místo v našem životě.

Liptálské slavnosti, ač mezinárodní, byly zastoupeny pouze souborem KOS z polského Lublinu. O to větší účast souborů byla z Čech. Z našeho okresu byla účast souborů skromná. Samozřejmě to byla domácí, jubilující Lipta a její generační skupiny, a soubor Vsacan ze Vsetína. Z dětských souborů pak Malý Beskyd ze Zubří, Malá Jasénka ze Vsetína a Malé Zálesí z Luhačovic.

Sobotní dopolední program vyplnila přehlídka obřadního tance „Starodávného“, kterým ženich s nevěstou, krásně ustrojeni, zpravidla korunovali svatební veselí. V pořadu „Dětský svět ve folklóru“ se vystřídaly převážně dětské soubory z našeho okresu. Dospělé hostující české soubory v pořadu „Pozdravy přátel“ zpestřily svá vystoupení nejen českými tanci a písněmi, ale i scénickým zpracováním některých valašských tanců, což bylo zajímavé srovnání pro mnohé z nás.

Hlavní večerní pořad byl věnován úctyhodnému jubileu, 65-ti letému trvání valašského souboru Lipta. Záměrem režiséra Miroslava Ekarta bylo představit soubor v proměnách času. Téměř hodinový pořad se neobešel bez vzpomínky na počátky valašského krůžku, které sahají do doby roku 1925. Jsou spojeny se jménem originálního slovesného tvůrce a malíře zároveň, Janem Kobzáněm, který v Liptále žil a zanechal zde pěkně vyoranou brázdou, jež hned tak nezaroste.

K jubilejnímu pořadu Lipty dlužno poznamenat, že se režii podařilo v krátkém časovém limitu představit to nejlepší, co Lipta vytvořila. Od impozantního vstupu všech generačních skupin a úvodní společné písní „Liptál městečko - tam je moje všecko“, v hudební úpravě Jiřího Nechanického, přes rytmické střídání tanců, ať už to byly Klobúcké,

Odzemek, Luženské, Zatačany, Zvrtný, zbojnické písně až po závěrečné pásmo Ovečky - to byla vskutku podivná. Přispěla k ní i efektní práce s osvětlením a použití takové drobné rekvizity, jako je nefalšovaný žebříňák, plný zpěváků a tanečníků. Po tak vdařeném díle se jen pozvolna dařilo autorům večerního pořadu zaujmout diváka, i když se v něm představily hvězdy folklórního nebe, jubilující Jaroslav Jurášek a Luboš Holý.

Zařazení dvou jubilejních pořadů za sebou nabylo nejšťastnější, i když v druhé části jubilejního pořadu „Žijí v písní“ zazářil orchestr lidových nástrojů VUS Ondráš Brno a jeho taneční skupina. S tímto profesionálním souborem je spjata bezmála dvacetileté působení jubilanta Jaroslava Juráška jako uměleckého vedoucího a dramaturga souboru. S nedělními pořady si pohrávaly rozmary počasí. Při dopoledním finále přehlídky „Starodávného“ počasí jakž takž vydrželo, ale diváků bylo poskrovnu. Nad slavnostním průvodem účastníků LS

se sice schovaly mraky, ale nic neubraly na veselí a kuráži všech zúčastněných. Odpoledne se divákům představily všechny české i zahraniční soubory a samozřejmě domácí Lipta ve všech podobách s muzikou Jirky Nechanického. Vystoupili i naši jubilanti Zdenek Kašpar se svou cimbálovou muzikou Jasénka, známý odzemkář Luboš Oravec a elegantní tanečník Zdenek Platzer. Osvěžením byl i nejúspěšnější pár z přehlídky Starodávného, v podání manželů Zrníkových ze souboru Polančan. Pořad byl orientován k významu výročí od Národopisné výstavy československé v Praze. To by samo o sobě bylo na místě, pokud by totéž průvodní slovo neodeznělo v pořadu Slovácko na letošních oslavách v Praze na Žofíně a pokud by v pořadu Valašsko nebyla předvedena ona krásná Valašská svatba Polančanu z Val. Polanky a Dožatá souboru z Hovzí. Ano, před sto lety i letos uviděla Praha tyto skvosty, ale v Liptále se na ně zapomnělo. Škoda. Toto postesknutí budiž zamýšlením pro nás pro všechny, kteří máme podíl na programech národopisných slavností tak významných jako jsou v Liptále. Rozpomeňme Kobzáňova naučení a „nezapomínajme těch věcí, jak o nich národ písničky skládal a co sa z nich podnes v Liptále hraje a zpívá“.

Jiřina Kašparová
Naše Valašsko

Jubilující soubor Lipta v průvodu.

Foto: J. Sloupenský

Životní jubilea září - prosinec 1995

60 let

Kašpárková Anežka	06.12.	Liptál 290
Fendrych Jaroslav	25.12.	Liptál 310
Němeček Josef	30.12.	Liptál 240

65 let

Fojtů Jaroslav	07.09.	Liptál 386
Mikulec Josef	22.09.	Liptál 48
Klepáčová Růžena	13.10.	Liptál 381
Valchářová Filoména	26.11.	Liptál 364
Němečková Anežka	01.12.	Liptál 240
Maňák Eduard	17.12.	Liptál 271
Barbořáková Marie	31.12.	Liptál 194

70 let

Obadalová Jiřina	08.09.	Liptál 353
Frýdlová Božena	17.09.	Liptál 277
Hradecká Marie	23.09.	Liptál 159
Štajnerová Marie	26.09.	Liptál 463
Zgarba Rudolf	26.10.	Liptál 71
Němečková Věra	16.11.	Liptál 227

75 let

Frýdlová Františka	23.11.	Liptál 279
Mrlina Pavel	24.11.	Liptál 184
Daňa Jaroslav	14.12.	Liptál 343

80 let

Miková Julie	16.10.	Liptál 90
--------------	--------	-----------

81 let

Koňarová Anna	30.10.	Liptál 309
Čalová Františka	02.12.	Liptál 211
Němečková Josefa	03.12.	Liptál 255
Davídková Julie	21.12.	Liptál 338

82 let

Řezníková Julie	16.12.	Liptál 342
-----------------	--------	------------

83 let

Tomanová Anna	08.12.	Liptál 13
Olišáková Štěpánka	27.12.	Liptál 104

84 let

Bečicová Julie	11.09.	Liptál 50
Paták František	21.10.	Liptál 59
Geržová Božena	06.12.	Liptál 258

86 let

Smilek Karel	28.10.	Liptál 133
Olišák Karel	05.11.	Liptál 104

87 let

Sušeň Karel	26.11.	Liptál 130
Frýdl Karel	03.12.	Liptál 292

88 let

Obadalová Marie	17.09.	Liptál 265
-----------------	--------	------------

95 let

Valchářová Marie	01.11.	Liptál 37
------------------	--------	-----------

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme.

V měsíci červenci - září roku 1995 jsme se rozloučili s těmito občany

Vaculíková Františka, čp. 4	nar. 12.02.1935
Dědek Josef, čp. 205	nar. 05.02.1922
Barbořák Jan, čp. 349	nar. 19.10.1910
Mika Jaroslav, čp. 160	nar. 01.04.1919
Malčíková Anežka, čp. 56	nar. 25.07.1930
Šťastná Marie, čp. 217	nar. 20.11.1907
Vaculíková Anna, čp. 82	nar. 01.10.1912

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Narození červenec - září 1995:

Šťastná Kristýna, čp. 369	nar. 01.07.1995
Juříčková Zdenka, čp. 379	nar. 16.07.1995
Blažo Tomáš, čp. 130	nar. 27.07.1995
Burján Jakub, čp. 124	nar. 01.08.1995
Chmelař Robin, čp. 442	nar. 24.08.1995

Rodičům našich občánků blahopřejeme.

„Náchodský zámek vršku kulatého“

Ve dnech 28-30.6. 1995 uskutečnila MO ČMOS při ZŠ Liptál pro členy, rodinné příslušníky a další naše skalní příznivce zájezd po východních Čechách.

Vyjížděli jsem za chládku, v 5.00 hod z Liptálu ze Špice a na zastávkách ČSAD přibírali další účastníky, kterých bylo celkem 43. Pak jsem nabrali směr Valašské Meziříčí, Olomouc, Litovel.

První plánovanou zastávkou byly Třebechovice pod Orebem. Město se hlavně proslavilo třebechovickým betlémem, který je dílem řezbáře Josefa Kapuciána a samouka rolníka Josefa Probošta. Celý betlém je ze dřeva, dlouhý 7 m, široký 3 m a 2,5 m vysoký. Složen je ze 2000 součástek, z toho asi 400 většinou pohyblivých.

Po prohlídce expozice jsme se trochu prošli po městě, a zase zpět do autobusu, abychom stačili předem objednanou prohlídku zámku Opočno.

Zámek Opočno byl vybudován na místě rozbořeného hradu a výstavba honosného renesančního sídla začala v roce 1560. V roce 1700 byl zámek upravován barokně.

Se zámekem nás seznámila příjemná, mladá průvodkyně. Shlédli jsme zde rozsáhlou sbírku afrického a indiánského národopisu, mnoho zbraní a lovec-

kých trofejí, a také zámeckou knihovnu, která čítá asi 12 000 svazků.

Po ukončení prohlídky jsme se na zámeckém nádvoří ještě vyfotografovali, abychom měli vzpomínku na náš zájezd. Znovu jsme nasadili do autobusu a pokračovali směrem k Náchodu. Již z dálky byl vidět „náchodský zámek vršku kulatého“, tak jak se zpívá ve stejnojmenné písni. I zde jsme měli štěstí na milou a vtipnou průvodkyni. Její výklad byl poutavý, dozvěděli jsme se, že i tento zámek vznikl přestavbou hradu, který byl spolu s městem založen v roce 1254. V letech 1566-1614 byl renesančně přestaven v dobové šlechtické sídlo. Pak následovaly ještě další přestavby, a to kolem roku 1650 až 1658, kde se objevily znaky baroka a empíru.

Plní dojmy z prohlídky obou zámků i betlému, ale i částečně unaveni, jsme ještě zamířili do kraje Boženy Němcové a její „Babičky“. Celý den nás provázela téměř bezmračná modrá obloha, sluníčko si na nás důkladně zgustlo, a tak procházka naučnou stezkou od Ratibořického zámku na Staré bělidlo a k Viktorčinu splavu všem přišla vhod. Trochu jsme se prošli a protáhli po celodenní jízdě autobusem, také se občerstvili a protože se blížilo k půl šesté večer, zase jsme museli pokračovat k cíli

našeho prvního dne, a tím byla Jaroměř.

Při zajišťování služeb ubytování a polopenze nám velmi pomohl pan ředitel Marek, který prostřednictvím svého kamaráda ze studií, zajistil vše v hotelu „U dvou jelenů“.

Po ubytování a večeři jsme se prošli po náměstí a blízkém parku. Protože jsme byli po celodenním náročném putování unaveni, šli jsme brzy do postele, protože ani druhý den nebyl svým programem nikterak chudší.

Budíček druhého dne byl individuální. Snídaně byla připravena na 7.00 hodin, a tak jsme se všichni snažili o dochvilnost, abychom mohli co nejdříve vyjet, protože na nás čekala zvířátka v Safari ve Dvoře Králové.

Sluníčko již od rána pořádně páliło a tak jsme se trochu strachovali, jak celou ZOO zvládneme. Naše obavy se rozptýlily, když nám po vstupu do areálu nabídli projížďku Safari malým vláčkem. Neváhali jsem ani chvíli, zaplatili poplatek, nasadili a mohli jsme startovat.

Zvířátka si nás moc ani nešímalá, protože bylo právě krmení. Jen žirafy nás vítaly svými zvědavými pohledy, viděli jsme i drezuru slonů. Snad nejvíce času jsme ztrávili u pavilonu opic, hlavně (pokračování na str. 10)

Zprávy ze školní družiny při ZŠ Liptál

V letošním roce navštívilo školní družinu celkem 30 dětí, průměrný počet přihlášených ve třídě byl 26,8 dětí na den. Nepravidelně se našich činností zúčastnili také ostatní žáci, kteří přicházeli ve volných hodinách mezi vyučováním nebo čekali na autobusové spojení.

V průběhu roku jsme plnili tradiční úkoly školní družiny, které jsou stanoveny v plánu práce, sbírali jsme přírodniny a šípky, starý papír do sběru, pracovali jsme s různými materiály (např. korále z nudlí, stromy z těsta, vodní říše z kamínků, veselé květináče k výzdobě sálu při Velikonočním koncertu, slepičky z novového těsta, ...), děti vyrobily přáníčka ke svátkům, dárky k zápisu do první třídy, závodili jsme ve sportovních disciplínách s družební ŠD Sychrov a pečlivě připravili a nacvičili hudebně dramatická pásma pro děti z mateřské školy, kde předvedli mimo jiné i společenskou hru na hudební nástroje, chodili jsme na výlety do lesa, do kina na Vsetíně, na výstavu zvířat.

I v době mé dlouhodobé nemoci děti nezahálely a se zastupující vychovatelkou paní Řehánkovou podnikly řadu zajímavých akcí, mimo jiné navštívili pilu a drůbežárnu v Liptále.

Největší radost však máme ze spolupráce se Sdružením rodičů, kteří vzali na vědomí stav materiálního zabezpečení ŠD a věnovali finanční částku na nové hry a kytaru.

Také nás těší zájem rodičů, kteří pomohli zlepšit prostředí, ve kterém si děti hrají. Pan Smílek vyrobil kovovou konstrukci na

domeček a maminky z šicí dílny Čalounictví Vaculík ušily dětem nové polštářky. Děkuji rodičům i za materiální pomoc, zbytky textilií a jiné. I nadále jsme vděční za každou formu pomoci, byť je to jen balík vyřazených tiskopisů - na druhou stranu se dá ještě tiskat, kreslit, skládat, lepit, vystřihovat, ... fantazie dětí je velká a je jen málo věcí, se kterými bychom si neporadili.

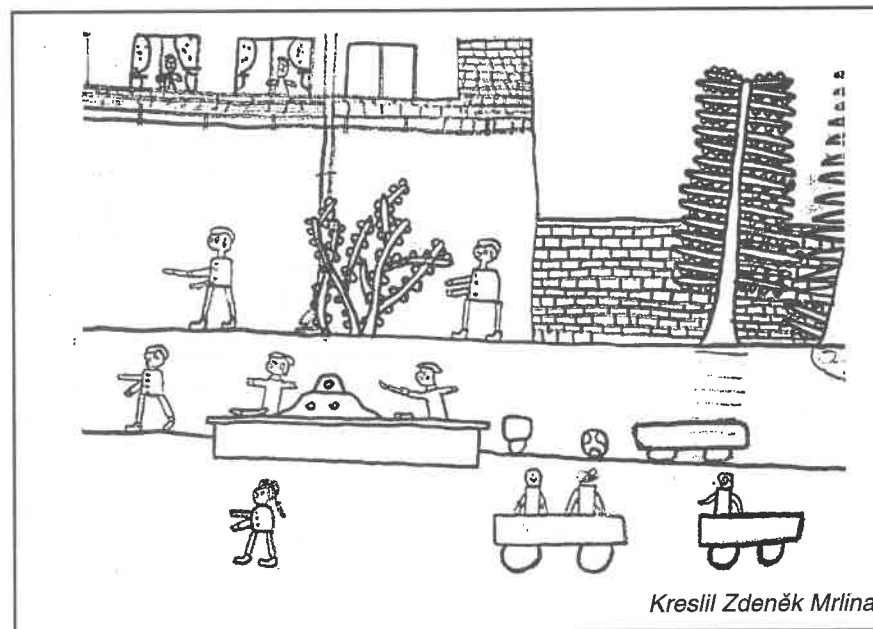
Také u Obecního úřadu jsme se setkali s dobrou vůlí a pomocí zařadit bezplatně pís-koviště a venkovní posezení (dřevo doda-

la pila) ve vnějším atriu areálu školy, které skvěle slouží ŠD jako přírodní herna a děti zde mají dostatek prostoru na činnosti rekreační, sportovní i přírodovědné. Poděkování patří i panu školníkovi Vaculíkovi, bez něho by mnoho našich přání zůstalo nesplněno.

V příštím období bychom měli několik nápadů, jak tento prostor ještě lépe přizpůsobit svému účelu. Dřevěné prolézačky, ohniště. ...

Snad se nám plány podaří s pomocí rodičů a Obecního úřadu realizovat tak, aby všechny děti, rodiče i ředitelství školy mohli být a využitím zahrady spokojeni. Do nového školního roku se tedy optimisticky vrháme do další práce, aby odměnou nejčestnější byla pro nás plná třída zdravých, šťastných a veselých dětí.

Petra Pilná, vychovatelka školní družiny

Kreslil Zdeněk Mrlina

Valašský lid ten je nejsrdčnější

„Valašský lid je ze všeho moravského srdečného společenství ten nejsrdčnější“ - tak zní jeden z mnoha zápisů v liptálské pamětní knize, která připomíná letošní výstavu nazvanou Lidová umělecká tvorba na Moravě.

Výstavy děl se staly nedílnou a samozřejmou součástí Liptálských slavností. Letos přijala naše pozvání do Liptálu skupina lidových umělců z Velkých Karlovic Urganina a paní Anna Netíková z Rohatce, a tak byly návštěvníkům liptálského společenského sálu představeny obrazy, řezby, malby na dřevě i na skle, nitěné obrázky a další umělecká díla svědčící o neutuchající tvůrčí síle lidí, kteří většinu svého volného času věnují ušlechtilým zálibám. Po slavnostním zahájení měli návštěvníci možnost obdivovat šikovné ruce pana M. Svozila z Havířova, který nejen vystavoval své obrazy, ale na místě sám vyřezával dřevěné píšťaličky ve tvaru zvířátek. Svě obrazy zde vystavovala i dr. Marie Mikulcová, známá i ze stránek Regionu, B. Václavíková, E.

Votejlová. Zpestřením výstavy se staly porcelánové obrázky E. Klimšové i malby na dřevě Z. Valové. „Líbily se mi obrázky na skle,“ píše pan Holý o obrázcích Jany Dočkalové - Kobzáňové, jiní návštěvníci „zvláště hodnotí řezby Zdeňka Matyáše“. Do Liptálu však zavítal také řezbář O. Unar a kolekce řezeb byla rozšířena i o řezby P. Stoklasy, V. Pitroně a F. Gajdy.

Samostatnou výstavu by si zasloužily obrázky paní A. Netíkové z Rohatce. Mnohým návštěvníkům její obrazy nebyly známy. Přesto se v údivu znovu a znovu zastavovali nad nitáky, které jinde ve světě nejsou k vidění.

Jsmo vděční paní Netíkové, že nám své poklady svěřila a že je mohli zhlédnout i návštěvníci Liptálu. Přestože pořadatelé vědí, že výstava každý rok trvá pouze dva dny, věnují její instalaci veliké úsilí.

Věra Halová
Region Valašsko

Ohlédnutí za XXVI. LS 1995

Hodnocení XXVI. Liptálských slavností provedli p. Jiřina Kašparová, ved. odb. kultury OÚ Vsetín a p. Věra Halová, učitelka v člancích našeho Liptálského zpravodaje. Mám proto situaci ulehčenou a budu reagovat na tři okruhy.

1. Ze zahraničních souborů nepřijeli Turkové, neboť na poslední chvíli zjistili, že nejsou schopni zaplatit náklady na průjezdy cestou do České republiky.
2. Melodii k úvodní písni (a dnešní znělky i dalších Liptálských slavností) složil p. Karel Mrlina, bývalý primáš a vedoucí SVPT Lipta. Píseň „Liptál městečko“ věnoval památce své ženy Marie, Píseň nahrála a realizovala na XXVI. LS muzika p. Jiřího Nechanického, která realizuje hudební doprovody SVPT Lipta.
3. Děkuji všem, kteří se podíleli na realizaci XXVI. Liptálských slavností vč. výstavy, i těm, kteří pomohli prací, finanční či morální pomocí.

Ing. Ladislav Michálek
ředitel Liptálských slavností

Památce Ericha S.Kulky

13.července 1995 zemřel v Jeruzalemě významný židovský historik a spisovatel českého původu dr.h.c. Erich Kulka. (Schön).

Narodil se 18.února 1911 ve Vsetíně jako nejstarší dítě Vítězslava a Malvíny Schönových. Po ukončení středoškolských a odborných studií pracoval v dřevařském průmyslu, obchodně působil i ve Zlíně.

V červnu byl pro odbojovou činnost zatčen gestapem a vězněn v Dachau, Neuengamme a nakonec ve vyhazovací táboře Osvětim-Birkenau. Ani tam neustal v boji proti fašismu. Jako údržbář měl možnost dokonale poznat vražednou nacistickou mašinerii a prostřednictvím totálně nasazených českých dělníků o tom podával zprávy. V období holocaustu byla vyvražďena nacisty celá rodina Schönů, včetně jeho manželky Elly, roz. Kulkové, jejíž rodné jméno později převzal. Při transportu z Osvětimi v lednu 1945 spolu se synem Ottou (1931) uprchl. Jeho přátelé je ukryvali ve Vsetíně, Liptále, a také rodina Tkadlečková ve Zlíně.

Po válce krátce pracoval v komisi pro identifikaci válečných zločinců a sepisoval své vzpomínky. Společně s O.Krausem je publikovali v r. 1946 pod názvem Továrna na smrt.

Po znárodnění dřevařského podniku přešel do Prahy, kde byl zaměstnán u podniku zahraničního obchodu Ligna. V pa-

desátých letech byl označen za sionistu a propuštěn. Pak se začal systematicky zabývat holocaustem českých Židů, jejich účastí v odboji a věnoval se spisovatelské dráze. Byl výrazně aktivní v období pražského jara a po vpádu sovětských vojsk uprchl s rodinou do Vídně a odtud do Izraele. Tam později pokračoval ve své výzkumné práci na Hebrejské univerzitě. Jako jeden z prvních poukázal na to, že Židé nebyli jen pasivními oběťmi nacismu, ale i aktivními bojovníky v řadách čsl. zahraničních armády i jiných odbojových složek.

Jelikož spolupracoval i se Svobodnou Evropou, byla proti němu vyvolána řada pomlouvačných kampaní v čsl. tisku. Za podpory Charty 77 podal na šéfredaktory hanobících časopisů a nakladatelství žaloby, které vyhrál. Publikoval celkem 11 knih, 12 příspěvků do encyklopedií a katalogů, 28 studií, řadu článků a 11 rozhlasových přednášek. Byl zvolen čestným předsedou bývalých osvětimských vězňů v Izraeli, členem Mezinárodní rady Židů z Československa se sídlem v Londýně a členem mezinárodní rady památníků Yad Vashem. V r. 1988 mu udělila za celoživotní práci Spertus College of Judaica University v Chicagu čestný titul doctor honoris causa.

Na svou rodnou vlast, na Valašsko, na své zachránce a přátelé nikdy nezapomněl.

S ním odešel jeden z již nemnoha žijících českých Židů, kteří tak významně přispěli k rozvoji české kultury, vědy a ekonomiky.

Zlínské noviny